

Näringsdepartementet
Enheten för fiske, jakt och rennäring
103 33 Stockholm

Remissyttrande N2016/05385/FJR gällande Frågor kring 2009 års renskötselkonvention

Holmen AB har inbjudits att lämna synpunkter till promemorian ”Frågor kring 2009 års renskötselkonvention”. Vi har tidigare under det gångna året lämnat skriftliga synpunkter efter de dialogmöten som genomfördes våren 2016. Våra synpunkter är följande.

Vår övergripande syn på förslaget

I grunden upplever vi ”den rättsliga konstruktionen” för konventionen så komplex att det är svårt att bedöma dess praktiska konsekvenser för skogsbruket. Konsekvenserna för berörda parter är huvudsakligen beskrivna ur ett expropriationsrättsligt perspektiv medan analyser för oss skogsägare av konsekvenser i skogsvårdslagstiftning och för den praktiska markanvändningen i stort sett saknas. Detta i kombination med att markägarna i princip saknat möjlighet att påverka processen är det ingen bra förutsättning för att utveckla såväl det lagbundna som det frivilliga samarbete mellan samer och markägare som är så viktigt för en bra markanvändning för båda parter.

Grundläggande utgångspunkter

Förutsättningen för att föreliggande konvention skall kunna ratificeras är att förslaget till lag med åtföljande konvention godkänns av Sveriges regering och Norges storting. Till konventionen är det så kallade områdesprotokollet fogat. Konsekvensen av en ratificering blir att även områdesprotokollet kommer att gälla som lag. Utredaren är tydlig med att markera att det inte ingår i uppdraget att utreda brister i eller föreslå ändringar i protokollet. En viktig utgångspunkt är att de ingrepp som konventionen kommer att innebära för i första hand samebyarna men i viss mån även andra nyttjanderättshavare, markägare m.fl. skall följa expropriationslagens regler med åtföljande rätt till ersättning. Utredaren betonar att det finns skäl att i första hand inrikta eventuella ändringsförslag på konventionslagen och återkommer i flera sammanhang i promemorian med att en konvention snarast bör träda i kraft. Utredaren konstaterar också att den ordning som konventionslagen föreskriver är ganska komplicerad.

Konsekvenser för vårt skogsbruk

Som redan nämnts är konsekvenserna för vårt skogsbruk svåröverskådliga. Utredaren konstaterar att ”Det står klart att en så omfattande reglering av renskötselrätten som konventionen innebär kan nära beröra markägarens intressen” men nöjer sig med att hänvisa till ”principen att konventionen inte skall medföra sådana rättigheter och skyldigheter för den gränsöverskridande renskötseln som inte förelegat enligt de nationella reglerna”. Vi efterlyser en betydligt mer omfattande analys av konsekvenserna för skogsbruket och skogsägarna och den lagstiftning som styr möjligheterna att bedriva skogsbruk. Exempel på frågor som lämnats helt obesvarade är t.ex. konsekvenser på Skogsvårdslagens bestämmelser och till dessa kopplade frivilliga samråd mellan samer och oss storskogsbrukare med frivilliga samråd inom vinterbetesområdet, konsekvenser av samarbetsavtal utan att markägare hörs eller att något samråd förutsätts, behovet av information till markägare gällande när och var renar avses föras till ett konventionsområde.

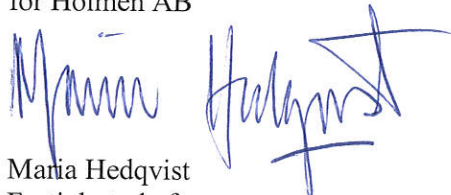
Områdesprotokollet

Förhandlingarna om konventionsområden har skett mellan svenska och norska samer. Möjlighet för oss markägare att få insyn i denna process eller möjlighet att lämna synpunkter har helt saknats intill dess vi blev informerade i dialogmöten. Utredaren redovisar att det inte ingår i uppdraget att föreslå ändringar i de av samerna överenskomna konventionsområdena (områdesprotokollet). Med den komplexa konstruktion som konventionen har innebär detta att samernas egen uppfattning om var renbetesrätt föreligger föreslås bli lag.

Vi reagerar kraftigt på att områdesprotokollet omfattar ett konventionsområde där renbetesrätt till viss del av området är mindre sannolik. Det avser det sydligaste konventionsområdet Lögdeå där Holmen har ett stort markinnehav. Den svenska staten har i Gränsdragningskommissionens betänkande ”Samernas sedvanemarkar” (SOU 2006:14) i text och på karta som bilagts till betänkandet konstaterat att renbetesrätt ”inte är bevisad eller mindre sannolik” på vissa delar av området. Holmens uppfattning är densamma. Vi upplever det stötande att ett norskt renbetesdistrikt på detta sätt ”legitimeras” att nyttja ett område där renbetesrätt enligt nämnda statliga utredning är mindre sannolik.

Örnsköldsvik den 23 december 2016

för Holmen AB

Maria Hedqvist
Fastighetschef
Holmen Skog